

РЕШЕНИЕ

№ 3518

гр. София, 31.05.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 28 състав,
в публично заседание на 12.05.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Антони Йорданов

при участието на секретаря Наталия Дринова, като разгледа дело номер **10000** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 256 от АПК.

Образувано е по жалба /по същество иск/ от Т. К. П. лично и в качеството на родител-майка на К. Г. Г.. В жалбата са изложени подробни оплаквания и съединени искания от съда, като в настоящето производство се разглежда само искането по чл. 256 от АПК, а именно срещу бездействието на Дирекция „Социално подпомагане“ /ДСП/ отдел „Закрила на детето /ОДЗ/ „В.“ по молба за помощ и съдействие с вх. № СИГ/Д-С-ВР/100/23.04.2019г. за предприемане на действия за съвместна защита на жалбоподателката и малолетната и дъщеря от домашно насилие в домакинството от страна на бащата на детето Г. Х. Г., изразяваща се в указване на помощ, консултиране и съдействие за нея и детето и по 33Детето, както и защита, подслон и съдействие по възстановяване на нормалното ежедневие, като детето да бъде с майка си (жалбоподателката) и далеч от средата на баща му.

Ответникът – Директор на ДСП „В.“, чрез юрк. П., в съдебно заседание и в писмено становище по делото аргументира недопустимост на жалбата поради просрочие, алтернативно се поддържа неоснователност на жалбата.

Административен съд София град, 28-ми с-в, като обсъди становищата на страните и доказателствата по делото, и извърши проверка на оспорения акт в съответствие с разпоредбата на чл. 168 от АПК, за да се произнесе съобрази следното:

С оглед първоначалната жалба и становище от 12.01.2021г. (л. 145 – 149 от делото) съдът намира, че е сезиран с искане за защита по раздел II от глава 15 на АПК – защита срещу неоснователни бездействия. Разпоредбата на чл. 256 от АПК предвижда

две хипотези: ал. 1 - Бездействието на административния орган по задължение, произтичащо пряко от нормативен акт, може да се оспори безсрочно, като се прилагат съответно разпоредбите за оспорване на индивидуалните административни актове и ал. 2 - Незавършването на фактически действия, които административният орган е длъжен да извърши по силата на закона, подлежи на оспорване в 14-дневен срок от подаването на искане до органа за извършването му. Релевантните за възникване на правото на защита по раздел II на гл. 15 факти са длъжимо по закон фактическо действие, което рефлектира в правната сфера на лицето, неизвършване на същото от административният орган /започнало и продължаващо негово бездействие/ и подадено до органа искане от лице (чл. 256, ал. 2 от АПК). В случая е, че се касае за защита от фактически бездействия, не юридически – волеизявление на административен орган. Извършването на тези фактически действия се налага пряко от закона и настъпването на изискуемите юридически факти, предвидени в хипотезите на материалните разпоредби, без да се издава административен акт, в изпълнението на който да бъдат осъществявани длъжими действия. Не са фактически по смисъла на нормата действия, които се състоят от изявления, независимо дали са удостоверителни или волеизявления. Отказът да се извърши изявление е административен акт или отказ за административнопроизводствено действие, защитата срещу които е по друг ред от АПК. Целта на защитата по раздел II, гл. 15 е не да се провери законосъобразността на административен акт, а да се установи със сила на присъдено нещо, че в полза на жалбоподателя (ищеца) срещу ответника съществува неудовлетворено притезание (осъдителен иск) и да се осъди ответника да изпълни длъжимото действие. Предвид иския характер на съдебното производство в тежест на жалбоподателя (ищец) е да установи, че са били налице предпоставките администрацията да предприеме фактически действия.

Хипотезата на чл. 256, ал. 2 от АПК изисква преди търсената защита да бъде депозирано изрично искане за извършване на определение фактически действия, които не са волеизявления, като обвързва възможността за оспорване на бездействието с 14 дневен срок от подаване на искането. Обратното, задължението по чл. 256, ал. 1 от АПК за фактическо действие е налично при настъпване на предпоставките в материалнопарвните норми, като не извършването на длъжимо действие /бездействие/ се оспорва безсрочно.

Първоначалната претенцията на жалбоподателката е за незаконосъобразно бездействие по молба за помощ вх. № СИГ/Д-С-ВР/100/23.04.2019г. за предприемане на действия за съвместна защита на жалбоподателката и малолетната и дъщеря от домашно насилие в домакинството от страна на бащата на детето Г. Х. Г.. Предвид изложените по-горе теоретични постановки, защитата по чл. 256, ал. 2 от АПК е неприложима. От една страна жалбата е просрочена, доколкото молбата за помощ е депозирана пред ДСП „В.“ на 23.04.2019г., а жалбата до съда е 22.05.2020г., т.е. повече от година след изтичане на 14 дневния срок по чл. 256, ал. 2 от АПК. Следователно, не може да се изследва незаконосъобразно бездействие на ответника по реда на чл. 256, ал. 2 от АПК в рамките на настоящето съдебно производство.

От друга страна търсените действия по чл. 36 във вр. с чл. 40 и сл. от ППЗСП (в тази част отм. ДВ, бр. 98 от 2020 г., в сила от 17.11.2020 г.) не са фактически, а юридически. Производството започва след подаване на заявление от лица, желаещи да ползват социални услуги (чл. 40 ППЗСП (отм.)). По заявлението Настаняването в специализирани институции и социални услуги в общността от резидентен тип, когато

са делегирани от държавата дейности и местни дейности, се извършва със заповед съответно на: директора на дирекция "Социално подпомагане" – за делегираните от държавата дейности; кмета на общината или на оправомощено от него длъжностно лице – за местните дейности. – чл. 40 а от ППЗСП (отм.). Съгласно чл. 40а, ал. 3 от ППЗСП издадената заповед или направления (респ. отказ за издаване) се оспорват по реда на АПК. Фактическият състав на предоставянето на социална услуга е смесен - настаняването в специализирани институции се извършва със заповед на директора на дирекция "Социално подпомагане", а условията по предоставянето на услугата се уреждат с договор (чл. 40а и чл. 40в от Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане). Чл. 40в, ал. 2 от ППЗСП определя задължителното съдържание на договора, елемент от което са срока на договора, условията и начина за неговото прекратяване (т. 4 и 5 на посочената разпоредба). С оглед приложимата нормативна, следва да се посочи, че предоставянето на социална услуга е административна дейност, която се реализира, посредством издаването на административен акт, който подлежи на съдебен контрол за законосъобразност (в този смисъл Решение № 1487 от 5.02.2019 г. на ВАС по адм. д. № 4330/2018 г. на ВАС. Следователно, в случая не може да се търси неоснователност на фактически бездействия, доколкото се касае за юридически такива – издаване на административен акт.

В последващо становище по делото от 12.01.2021г. от процесуален представител на Т. К. П. е застъпено, че е налице бездействие по см. на чл. 256, ал. 1 от АПК. Като изпълнение на дължими фактически действия са посочени задължения, произтичащи от Национална програма за превенция и защита от домашно насилие за 2019г., Правилник за прилагане на Закона за социалното подпомагане /ППЗСП/ глава III (отм. ДВ, бр. 98/2020г., в сила от 17.11.2020г.) и чл. 23 от Закона за закрила на детето и задължителни предписания № РД-14.87/21.10.2020г. ДАЗД. Казано по-горе бе, че защитата по чл. 256 от АПК е срещу бездействия, произтичащи пряко от нормативен акт. Прякото произтичане означава, че връзката между правната норма и дължимото фактическо действие не е опосредено и не следва да бъде опосредено от властническо волеизявление. В случая националната програма и предписанията не представляват нормативен акт, пряко възлагащ задължение за фактическо действие по см. на чл. 256, ал. 1 от АПК. Разпоредбите на глава III от ППЗСП също не попадат в цитираната хипотеза (обсъдено по-горе), доколкото за предоставянето на сочените социални услуги се изисква сезиране на компетентните органи, вкл. АСП, ДСП и ОЗД, а и последните се предоставят с властническо волеизявление. Единствено Закона за защита на детето вмениява в задължения за фактически действия на органите по чл. 17 от ЗЗдетето, при това в ограничени хипотези, но пък мерките за закрила и в частност по чл. 23 от ЗЗДетето се налагат с административен акт при това по искане на родителите, настойниците, попечителите, лицата, които полагат грижи за детето, или на самото дете, както и по преценка на дирекция "Социално подпомагане" (чл. 24 от с.з.).

Не на последно място съдът съобрази и следното: формулирания петитум в молба за помощ вх. № СИГ/Д-С-ВР/100/23.04.2019г. е както следва: указване на помощ, консултиране и съдействие за жалбоподателката и детето и по ЗЗДетето и други релевантни актове, доколкото молителите искат да получат защита, подслон и съдействие по възстановяване на нормалното ежедневие, като детето да бъде с майка си (жалбоподателката) и далеч от средата на баща му. При така формулирания

петитум съдът приема, че в случая се касае за търсене на защита от домашно насилие над майката от една страна и над детето от друга страна. Принципно и с оглед конкретиката по случая защитата е уредена в Закона за защита от домашно насилие, по отношение на майката – жалбоподател, а по отношение на детето Закона за закрила на детето. Компетентни и в двата случая обаче са гражданските съдилища. С оглед пълнота на настоящето изложение съдът счита, че от доказателствата по делото се установява, че е давана защита от СРС по реда на ЗЗДН по отношение на майката. Със Заповед ЗД/Д/-С-ВР-016/07.05.2019г. е дадена закрила на детето К. Г. Г.. Видно от доказателствата по делото (списъчен вид на л. 77-85 и приложени по делото като копия) извършвани са били консултации, прегледи и оценки на случая, изготвяни са социални доклади, както и планове за действие. Претенциите, че е било упражнявано насилие, заплаха или заблуда не се разглеждат в настоящето съдебно производство, а са основание за отмяна на административен или съдебен акт, след надлежното им установяване от компетентен съд. Ето защо съдът счита, че общата претенция за бездействие се явява неоснователна.

В заключение следва да бъде посочено, че с Решение № 35756/07.02.2020г. по гр. д. 32477/2019г. на СРС е наложена мярка за закрила на детето К. Г. Г.. Редът за промяна на така постановената мярка е в чл. 30 от ЗЗДетето, при отпадане на основанията по чл. 25, ал. 1 от с.з. Последното се установява от ДСП – ОЗД, като по делото няма данни да е правено искане до тях за установяване на нови обстоятелства във връзка с промяна на мярката за закрила.

Предвид гореизложеното съдът намира, че не е налице незаконосъобразно бездействие от страна на ответника по см. на чл. 256 от АПК.

Водим от горното, Административен съд София град 28-ми състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ обективно и субективно съединените иски от АПК от Т. К. П. лично и в качеството на родител-майка на К. Г. Г. срещу Дирекция „Социално подпомагане“ /ДСП/, отдел „Закрила на детето /ОДЗ/ „В.“ по молба за помощ и съдействие с вх. № СИГ/Д-С-ВР/100/23.04.2019г. по чл. 256, ал. 2 от АПК, както и за бездействия от същият ответник по см. на чл. 256, ал. 1 от АПК, като неоснователни и недоказани.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба чрез Административен съд София-град пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

ПРЕПИС от съдебния акт да се изпрати на страните на основание чл. 138 АПК.

СЪДИЯ: